

Randers Bykor

Firklang

13. årgang

April 2012

Nr. 1



Guds Gøgler i Silkeborg Kirke

Firklang: Medlemsblad for Randers Bykor

Bladet sendes som mail til korets medlemmer. Desuden udkommer det på Randers Bykors hjemmeside. Har et medlem ikke en mailadresse, kan man henvende sig til redaktøren.

Redigering og layout: Inger Schnetler

Foto: Kaj Sunesen
Bodil Budtz-Jørgensen
Inger Schnetler

Næste nummer af Firklang er planlagt til at udkomme primo juni 2012. Jeg håber, at korets medlemmer vil bidrage med indlæg til vores fælles blad og beder jer sende dem til adressen inger@schnetler.dk. Deadline: Fredag den 1. juni.

Indholdsfortegnelse:

<i>Guds Gøgler i Ribe Domkirke og Silkeborg kirke:</i>	<i>Side</i>	<i>3</i>
<i>Carmina Burana i Randers, Viborg og Holstebro:</i>	-	6
<i>Carmina Burana, en uforglemmelig oplevelse:</i>	-	8
<i>Generalforsamling 2012:</i>	-	9
<i>Syng i vilden sky:</i>	-	14

Guds Gøgler i Ribe Domkirke og Silkeborg Kirke

Af: Inger Schnetler

I bidende frost, og mens "kyndelmisse slog sin knude", mødtes medlemmerne af Randers Bykor tidligt om morgenen lørdag den 4. februar på parkeringspladsen ved VUC i Randers. En stor todækkerbus skulle transportere koret til Ribe, hvor Guds Gøgler skulle opføres i domkirken kl. 16. Selv om bussens varmesystem kørte på fuld kraft, var der udendørs så koldt, at der inde i bussen ikke kunne blive ordentligt varmt, så der blev brug for de varme trøjer og frakker. Den hyggelige snak sammen med den medbragte varme termoflaskekafe varmede dog måske allerbedst, og stemningen fejlede i hvert fald ikke noget, da vi nåede Ribe.

Ribe Domkirke blev bygget i årene 1110 - 1134, og den ligger muligvis på samme sted som Ansgars kirke fra 860. Ribe Domkirke har tre tårne, og fra udsigtsplatformen på toppen af det ene tårn er der en storslået udsigt over byen og hele det omkringliggende marsklandskab. Kirken er bygget i den ældre middelalders romanske stil, og den regnes i dag for at være den bedst bevarede domkirke inden for denne stilart i Skandinavien. Hver generation har sat sit præg på kirken, og fra vor egen tid kan vi glæde os over Carl-Henning Pedersens flotte udsmykninger.

Guds Gøgler er en musikalsk fortælling i sang og musik om Frans af Assisi, der grundlagde den verdensomspændende munkeorden Franciskanerne, der i Danmark blev kaldt Gråbrødrene. Ordenen blev grundlagt og godkendt af paven i 1209, og allerede i 1232 blev ordenens første danske kloster grundlagt i Ribe.



Frokosten blev indtaget under hyggelige former.

I domkirken ventede Lotte, og sammen med hendes kor i Ribe, Ribe Domkirkes børne- og ungdomskor og Sct. Catharinæ Kirkes kor samt Den Jyske Sinfonietta gik vi i gang med prøve på Guds Gøgler, og efter en vellykket prøve blev der tid til en fortjent frokostpause.

Efter pausen var der generalprøve, og fortælleren samt de to hovedsolister Jesper Lundgaard og Susanne Elmark var nu mødt frem. Børnekoret havde fået de flotte middelalderdragter på, og deres ageren og optræden i nogle af satserne fik sammen med korets og orkesterets indsats den sidste afpudsning inden koncerten.



Ribe Domkirkes børnekor i de flotte middelalderdragter.

Mens et talstærkt publikum trods bidende kulde begyndte at indfinde sig i kirken, var der for de medvirkende en varm kaffe- og kagepause, så alle kunne være ladet op til koncerten, og hver især og på hver sin måde gjorde vi os klar til koncerten.

Som i Sct. Mortens Kirke i Randers fornemmede vi, fra de første toner blev sat an, publikums medleven i den historie, der blev fortalt i sang og musik. De ikke professionelle solister gjorde det godt, og de to professionelle gav på hver deres måde en flot musikalsk og engageret fortolkning af deres roller som henholdsvis Frans og Clara. Susanne Elmarks smukke sopranstemme, der selv på de højeste toner lyder let, ubesværet og fortryllende, kan få gåsehudsforfølelsen frem og er med til at give tilhørerne en uforglemmelig oplevelse. Lotte dirigerede med sikker hånd solister, kor, orkester og

børnekorets sceniske optræden, og så snart de sidste toner havde lydt, gav publikum udtryk for deres begejstring med stående langvarig applaus.

For Randers Bykor gjaldt det nu om at finde bussen og komme hjemad, så vi kunne være parate til næste dag, hvor forestillingen skulle genopføres i Silkeborg Kirke.

Silkeborg Kirke er beliggende ved Torvet i centrum af byen. Kirken blev færdigbygget i 1877, og den er en korskirke i romansk stil.

Kirken kan ikke rumme så mange mennesker som Sct. Mortens Kirke i Randers og Ribe Domkirke, men publikum myldrede ind allerede en time, før koncerten begyndte for at få en god plads, da der ikke var nummererede pladser. Nogle måtte desværre gå forgæves, for alle siddepladser blev besat, og en del stod endda op under hele koncerten.



Prøve med kor og orkester i Silkeborg Kirke.

Inden koncerten havde alle medvirkende prøvet i kirken, hvor sangernes stemmer blev varmet op, alle medvirkendes koncentration skærpet, og nogle passager fik en sidste afpudsning. Arrangørerne inviterede inden koncerten på kaffe/te og hjemmebagte boller, og det luner sådan en kold vintereftermiddag.

Som ved de to foregående opførelser af Guds Gøgler formåede Lotte at få de mange medvirkende til at fungere som en enhed, der levende og musikalsk fortalte en god historie. Også her var publikum med lige fra starten, og da koncerten sluttede, blev der kvitteret med stående applaus.

Det har været en dejlig oplevelse at være med til de tre opførelser af Guds Gøgler. Koret har taget værket til sig, og det synes tomt, hvis det skal være slut nu, så det vil ikke gøre noget, hvis der på et senere tidspunkt skulle blive lejlighed til at opføre værket igen.



Pause med hygge og en god snak.

Carmina Burana i Randers, Viborg og Holstebro

Af: Inger Schnetler

Carmina Burana af Carl Orff har som undertitel teksten "Cantiones profanae cantoribus et choris cantandae comitanibus instrumentis atque imaginibus magicis", som betyder verdslige sange at synge for solister og kor ledsaget af instrumenter og magiske billeder. Teksten til dette store værk stammer fra en samling på 226 digte og sange fra det 12. og 13. århundrede, mest latinske, men også middelhøjtyske og franske, som blev fundet i klosteret Benediktbeuren i De Bayerske Alper og udgivet som et samlet værk i 1847. I

1935 stødte Carl Orff på denne digtsamling, der beskriver menneskelivet i al dets mangfoldighed med glæder, sorger, drømme, lyster, synder, fester, kærlighed og erotik, og han fik idéen til værket. Han udvalgte 24 af digtene og lod værket indramme af digtet Fortuna Imperatrix Mundi, Lykken, Verdens herskerinde, som både er første og sidste sats. Inspirationen til denne musikalske indramning af værket har Carl Orff muligvis fået fra titelbladet til det middelalderlige originalhåndskrift til Carmina Burana. Her er der en tegning af lykkens hjul, og i midten troner gudinden Fortuna. Samme tegning er gengivet på forsiden af kornodernes omslag. Ellers er der ingen gennemgående handling i værket, men hver sats fortæller sin historie, har sin egen stemning, og samlet kan det betegnes som et storslået, oplevelsesrigt, flot musikalsk tekst- og tonemaleri over middelaldermenneskets tilværelse. Værket blev uropført i Frankfurt am Main den 8. juni 1937, og efter denne opførelse udtalte Carl Orff selv, at alle tidligere værker kunne sløjfes fra hans værklister, da hans livsværk som komponist begyndte med Carmina Burana.

I korene har det krævet både træning og koncentration at få de svære middelalderlige latinske og tyske tekster lært, så de kunne synges i det rette tempo, men det lykkedes, og intensiteten var der.

Værket er med mange nuancer, det spænder vidt og kræver både et stort kor og orkester. Derfor bestod koret ud over Randers Bykor af gymnasiekor fra Randers Statsskole, Holstebro Gymnasium og HF og Viborg Katedralskole, og orkesteret var sammensat af Randers Kammerorkester, Det Jyske Ensemble og Prinsens Musikkorps. Som solister deltog Lisa Rijmer, sopran, Gert Henning-Jensen, tenor og Hans Dueholm, baryton. I alt var der ca. 350 medvirkende til de tre koncerter på Værket i Randers, i Tinghallen i Viborg og i Musikteatret i Holstebro.



Carmina Burana på Værket i Randers.

David Riddell førte med energi, stor inspiration og sikker hånd de mange medvirkende gennem værket, så hver opførelse blev et brag af en koncert. Man kunne ikke være i tvivl om publikums begejstring, for vi kunne høre, at det var svært at lade være med at klappe mellem satserne, og da den sidste akkord var slået af, var der ved alle tre koncerter stående langvarig applaus.

Når sådanne tre koncerter er overstået, kan det føles helt tomt, at nu er det slut. Rytmerne og melodierne synger en tid endnu indeni, men glæden ved at have været med til endnu en stor musikalsk oplevelse er uovertruffen og forbliver altid.

Carmina Burana, en uforglemmelig oplevelse

Af: Bodil Budtz-Jørgensen

For en stærkt forkølet tilskuer og tilhører blev opførelsen af Carmina Burana i Holstebro en uforglemmelig oplevelse.

Jeg sad i tusmørke blandt tilskuerne og ventede. Projektørerne tændtes og et kæmpe kor blev tryllet frem.

Dirigenten kom ind, og alles øjne rettedes mod ham. Koret blev som et stort væsen, koncentreret og parat.



Carmina Burana i Musikteatret, Holstebro.

Første tone - og værket bragede med sin kæmpeklang. Derpå blide hviskende lyde. Sikke en koncert. Sikke en entusiasme, begejstring og glæde i så stor en fælles musikoplevelse.

Solisterne, orkestret, David og koret alle "spillede sammen". Jeg nåede at tænke, at alle kormedlemmerne burde have lov til at opleve det fantastiske kor fra tilskuerpladserne.

Skrevet af en stærkt forkølet og taknemmelig korist.

Generalforsamling 2012

Af: Inger Schnetler

Randers Bykors årlige ordinære generalforsamling foregik mandag den 19. marts 2012 kl. 20.30 på VUC, Randers.

Efter en kort korprøve var der nogle meddelelser, som ikke hørte med til generalforsamlingen.

Lotte Bille Glæsel meddelte, at hun efter koncerten i Fruering Kirke den 28. oktober 2012 stopper som leder af Randers Bykor. Den lange afstand og de mange anstrengende køreture mellem Ribe og Randers blev givet som begrundelse for beslutningen. Meddelelsen blev af korets medlemmer modtaget med stor beklagelse, men også forståelse for det uhensigtsmæssige i, at de to arbejdssteder ligger så langt fra hinanden. Bestyrelsen skal derfor i gang med at finde en afløser for Lotte.

Lone M. Hansen informerede om nye retningslinier for påklædning til koncerter. Første gang, koret optræder påklædt efter disse retningslinier, er til koncerten i Sct. Mortens Kirke lørdag den 18. august.

Glenn Lynge Andersen er i gang med at udarbejde en ny hjemmeside for Randers Bykor, og han præsenterede den nye opsætning og de idéer og tanker, som han har gjort sig med siden. Hjemmesiden vil blive tilgængelig så hurtigt som muligt.

Efter disse indledninger kunne generalforsamlingen begynde, og Jens Wieland blev traditionen tro valgt som dirigent, og han kunne konstatere, at generalforsamlingen var lovligt annonceret og indkaldt og derfor beslutningsdygtig.

Korets formand Per Nørret aflagde sin beretning, som her gengives i sin helhed:

Endnu engang må jeg indlede en årsberetning med, at det forgangne år har været et år med store udfordringer og oplevelser.

Selvom året sluttede knap så roligt som 2010 især med henvisning til, at vi i november gennemførte "Guds Gøgler" i Sct. Mortens Kirke - vores første helt eget arrangement med orkester, solister og økonomisk ansvar.

Og sidste år var der en række koncerter, jeg ikke selv deltog i - og derfor ikke kan referere fra egne oplevelser, men må henholde mig til referater fra jer.

Vi startede 14. april, hvor vi var med til at åbne en ny permanent udstilling om mejeribruget på Dansk Landbrugsmuseum på Gl. Estrup.

Vi har været der før. Lotte Bille Glæsel havde orlov og Niels Viggo kunne ikke, men Tove Høy trådte så fremragende til og spillede også til fællessangene. Arrangementet omfattede 3 sange og sluttede af med sandwich og smagsprøver af høj kvalitet. Udstillingen var meget informativ.

Søndag den 15. maj var der heldagstur til Hillerslev Kirke med start kl. 10.00 og hjemkomst sent om aftenen. En lang dag med megen god social samvær. Det var for resten den første koncert, vi afviklede, med eget orkester. Niels Viggo tog sig af dirigentstokken, ligesom han også havde gjort et flot program. Velbesøgt koncert, hvor vi efterlod et pænt duftmærke.

24. maj gentog vi denne koncert i Sct. Andreas Kirke i Randers. Også her var koncerten velbesøgt.

5. juni deltog vi i afviklingen af Grundlovsdag i Tove og Hans Jespers smukke have. Lotte Bille var med på banen, idet Niels Viggo var forhindret i at deltage. Det efterfølgende traktement og hyggelige samvær var stærkt vanedannende - håber, vi får nogle flere af sådanne timer sammen. Der var betydelig glæde blandt publikum over vort program af kendte danske sange og spirituals.

Det "sædvanlige" afslutningsarrangement hos Lotte og Kristian blev ikke afholdt i 2011.

Lang sommerferie, som I hver især sikkert har glædet jeg over.

20. august havde vi så den traditionelle koncert i Randers Ugen. Med deltagelse af Hanne Ladefoged-Dollase - og dirigeret af Niels Viggo. En koncert, der efter min mening var lidt for meget præget af vore begrænsede muligheder for at forberede os. Men heldigvis kun i de korsatser, som Hanne Dollase tog sig af. Og hun kan jo fylde rummet alene.

1. og 2. oktober havde vi arrangement på Ahl Hage. Og ganske kort nogle indtryk:

- *Ikke så stor tilslutning, som vi plejer.*
- *Stemmetræning med sangpædagog, som bestyrelsen havde varslet.*
- *Ret godt humør over hele linjen - ikke mindst ved underholdningen.*
- *Efterfølgende debat, om vi skulle ændre form og sted og arrangement.*

26. oktober havde vi arrangeret en introduktionsaften til "Guds Gøgler" på biblioteket. - Med 5 deltagere - . Men en god mulighed for at bruge aftenen til at øve i.

"Guds Gøgler" blev i øvrigt en betydelig del af Lottes og mit private mareridt. Jeg tror, at vi begge brugte mange nætter på at spekulere på, hvad vi skulle gøre mere for at sikre

publikumsopbakning - som slet ikke viste sig før 2 dage før koncerten efter en fremragende 2 siders artikel i Amtsavisen. Der kom mennesker, og vi leverede en rigtig god koncert med ret flotte anmeldelser.

Jeg tør godt sige, at fremtidige arrangementer, som vi selv vil stå for, bliver organiseret på en helt anden måde. Vi fik lært meget - og var på randen af et nervesammenbrud adskillige gange. Men pr. efterrationalisering var det, det hele værd.

Jeg er personligt overbevist om, at det er den slags arrangementer, der skal til fremover, hvis vi vil sikre et levedygtigt Randers Bykor af den størrelse, vi er i dag.

Det var i øvrigt interessant at opleve, at de efterfølgende koncerter i Ribe og Silkeborg slet ikke krævede de samme mentale kræfter og ressourcer.

Det er altså noget mere interessant at arbejde med succeser end forventninger om, hvad der kan gå galt.

Jeg kan blot konstatere, at de efterfølgende koncerter i Ribe og Silkeborg blev forrygende - men mere om det til næste år.

18. december var der julekoncert i Vejlbj Kirke med Lotte Bille som dirigent og Niels Viggo ved pianoet. Mange mennesker og god kritik.

22. december - mens jeg var i Vietnam og holde jul - deltog vi så i julegudstjenesten i Randers Arresthus. Efter referater, en usædvanlig og spændende eftermiddag.

2. og 3. juli var formanden med ægtefælle inviteret til London til 40 års jubilæum med aktiv deltagelse i et korværk - og som gæster ved en gallamiddag. Mie og Sivert deltog også - og vi havde alle 4 en fornøjelig weekend. Selvom vi nok må sige, at vi savnede den efterfølgende pub - tur med sang og skæg - men det var der ikke plads til. Esterhazy Singers skulle op og synge en stor koncert dagen efter.

Esterhazy Singers formand Andrew McCall og hans kone var med til premieren på Guds Gøgler i Sct. Mortens Kirke. Vi havde en ret fornøjelig weekend sammen. Jeg tror godt, at jeg kan sige, at vi har etableret ret gode forbindelser til hinanden. Vi er som tidligere nævnt enige om at prøve at lave et fælles arrangement i Frankrig til næste år. - Det er i mellemtiden aflyst. Esterhazy Singers tør ikke gå i lag med arrangementet, da der ikke er opbakning fra katedralen i Rouen.

Vi har i 2011 været 15 bas, 8 tenor 23 sopran og 25 alt. I alt 71, en tilbagegang på 11 i forhold til sidste år. I bestyrelsen er vi ikke bekymrede over den udvikling. 82 er for mange. Det er vor opfattelse, at denne udvikling vil fortsætte, og vi vil bruge den til at gennemføre et "generationsskifte" i koret ved at koncentrere nytilgang af yngre kordeltagere.

I den forbindelse går vore tanker endnu engang til Bruno Albæk, der døde 3. februar og blev begravet 8. februar. Æret være hans minde.

Lotte Bille Glæsel fik bevilget 6 måneders orlov og blev på rigtig god vis erstattet af Niels Viggo, som fik lidt ekstra opgaver i den periode. Tak skal du have for din indsats, Niels Viggo.

Det sociale samvær i koret, synes jeg, fortsat er rigtig godt. Men jeg har et enkelt øftil koret.

Det er svært at uddelegere andet end mindre opgaver til korets medlemmer - og sådanne opgaver bliver altid positivt modtaget. Men bestyrelsesposterne er koncentreret på få personer, som faktisk har meget at gøre ... og ofte sidder der i mange år.

Det er min holdning, at alle kormedlemmer bør være klar til at tage en tårn, når de bliver spurgt. (Selvom jeg naturligvis må respektere, at der kan være mange rimelige årsager til, at man må sige nej tak i en given periode). Men ellers er jeg bange for, at trætheden melder sig og motivationen stille og roligt forsvinder.

Det kan godt være, at vi skal organisere os på en anden måde - og jeg tror, at jeg med sikkerhed kan sige, at alle medlemmer af bestyrelsen vil modtage forslag om forbedringer med stor interesse, hvis de kommer. Et arrangement som "Guds Gøgler" bliver ikke sat i værk igen uden en spredning af opgaverne til korets medlemmer.

Og så til takketalerne.....

- *Tak til jer for godt humør og store indsatser, når vi har krævende koropgaver på programmet.*
- *Tak til Knud Arne for nodeadministration.*
- *Tak til bestyrelsen for indsatsen i bestyrelsen med debatter og arbejde.*
- *Tak til Gurli for styring af økonomien.*
- *Tak til Sivert som aftenskoleleder.*
- *Tak til Hans Jesper og Tove for et altid åbent hjem - og hjemmelavet mad af høj kvalitet.*
- *Tak til Inger Schnetler for kommunikation og Firklang og alle mulige praktiske gøremål.*
- *Tak til Niels Viggo for saglighed og humor - ikke mindst, når han bliver lidt forlovet med Susanne Elmark.*
- *Tak til Lotte Bille Glæsel, som vi ikke har set så meget til i år på grund af orlov - men som kom tilbage som et damplokomotiv, da Guds Gøgler skulle stables på benene.*

Tak for året 2011.

Formandens beretning blev enstemmigt godkendt.

Da Gurli Blumensaat var sygemeldt, fremlagde Søren Greve det reviderede regnskab, som også blev godkendt enstemmigt.

Under punktet indkomne forslag var der indkommet følgende fra bestyrelsen:

Bestyrelsen foreslår et program/repertoireudvalg. Bestyrelsen og dirigenten har ansvaret for at sammensætte udvalget. Forslaget blev vedtaget enstemmigt.

Per Nørret blev genvalgt som formand.

Bestyrelsesmedlemmerne Hans Jesper Højlund og Gurli Blumensaat var på valg. Gurli ønskede ikke genvalg, og i stedet blev Glenn Lynge Andersen valgt. Hans Jesper blev genvalgt. Bestyrelsen består desuden af Søren Greve og Inger Schnetler.

Jytte Rask Vestergaard blev nyvalgt bestyrelsessuppleant og er nu 2. suppleant. 1. suppleant er i år Annette Eskildsen.

Finn Hansen blev genvalgt som revisor og Dinna Kirkegaard som revisorsuppleant.

Under punktet eventuelt rettede formanden en speciel tak til Gurli Blumensaat for det store arbejde, hun har udført for Randers Bykor gennem mange år. Knud Arne blev takket for arbejdet som nodearkivar, og formanden blev takket for det store arbejde, han udfører for koret.



Randers Bykors formand, Per Nørret. (Arkivfoto)

Syng i vilden sky

Fra Livsstilshøjskolen Gudums hjemmeside:

At sang er sund for sjæl og krop er der ingen tvivl om. Sang gør dig glad og sund, og inden for forskning af sangs betydning for dit velvære, er det bevist, at sang har en effekt på helbredet. Du bliver sundere og dit immunforsvar bliver bedre. Den tyske forsker Karl Adamek, har konkluderet, at 20 minutters sang hver dag styrker immunforsvaret og giver mere overskud.

I korsang lærer man at trække vejret på en helt anden måde, og det er en enorm energikilde. Det er en kendsgerning, at de generelle problemer man har i forhold til stemmen, er, at vi trækker vejret for kort ned i kroppen. Vi spænder i kæben og svajer i ryggen. Vi trækker ikke vejret ned i bunden af kroppen og ud i ryggen, som er den "rigtige måde", hvis vi skal have glæde af vores stemme. Og det er jo stemmen der er vores visitkort, - det at have en talestemme med en god lyd er at give sig selv autoritet.

I korsang lærer du om vejtrækning og stemmeteknik, og om hvordan du bruger din stemme rigtigt og frit. Du vil opleve, at din stemme bliver bedre af at blive brugt, og at du bedre vil kunne kontrollere den, og samtidig giver det en helt fantastisk oplevelse at synge i fællesskab.